7/7681

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

K - Q
TSE-ISO-EN
9000

Sayı : B.13.APK.0-12-00-00/ 320-2884
Konu : Yazılı Soru Önergesi

19 AĞUSTOS 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 13.07.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/12798 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Adana Milletvekili Gaye ERBATUR'a ait 7/7681 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur.

Ülkemizde genç nüfus işsizliğini ön plana çıkaran çeşitli etkenler bulunmakta olup, bunların başında da genç ağırlıklı bir nüfus kompozisyonuna sahip olmamız gelmektedir. Ülkemizde nüfus artış hızı % 1,4-1,5 iken, 15-24 yaş arası nüfusun artış oranı % 2,5-3,5 seviyelerinde seyretmektedir. Bu nedenle, her yıl önemli sayıda genç, iş talebiyle işgücü piyasasına girmektedir. Çeşitli hesaplamalar yapılmakla beraber bu da her yıl yaklaşık 750.000 işin yaratılması gerekliliği anlamına gelmektedir.

Öte yandan, genç ve eğitimli yeni mezunlarımızın istihdam edilebilmelerinin önemli bir gereği de; alınan eğitimin istihdam piyasamızın isteklerini karşılar şekilde olmasıdır. Bu çerçevede, özellikle Milli Eğitim Bakanlığımız koordinasyonunda yürütülen ve bizim de önemli katkılarda bulunduğumuz Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Projesi (MEGEP) son derece büyük önem taşımaktadır.

Hanehalkı işgücü anketi verilerine bakıldığında; eğitim ile istihdam arasında doğru orantı bulunduğu görülmektedir. 2004 yılı Hanehalkı İşgücü Anketine göre okur yazar olmayanların istihdam oranı % 23 iken, lise altı eğitimlilerde bu oran % 44, lise ve meslek lisesi mezunlarında % 48'dir. Oysa, yüksekokul mezunlarında istihdam oranı % 70'tir. Eğitim oranı arttıkça istihdam oranının çarpıcı bir şekilde artması karşısında Bakanlık olarak istihdam edilebilir kılan ve eğitim, mesleki danışmanlık ve rehberlik başta olmak üzere, temel amacı istihdam edilebilirliği arttırmak olan "aktif istihdam tedbirleri"ne ağırlık vermekteyiz.

Bunun yanında, özellikle Bakanlığım döneminde genç nüfus işsizliğinde tedrici olarak bir azalma olduğunu da belirtmekte fayda vardır. Bakanlığa başladığım döneme tekabül eden 2002 yılı IV. Dönem Hanehalkı İşgücü Anketi verilerine göre; genç nüfus işsizliği %29,8 iken, bu rakam 2003 yılı aynı döneminde %20,9'a, 2004 yılı aynı döneminde ise %19,9'a düşmüş, 2004 yılı itibarıyla %19,7'ye gerilemiştir. Hatta en son açıklanan veri olan Nisan 2005 Hanehalkı İşgücü Anketine göre, genç nüfusta işsizlik oranı başladığımız döneme göre 11,1 puan gerileyerek %18,7'ye düşmüştür.

Bütün bunların gerçekleşmesi için Bakanlığımca önemli çalışmalar ve projeler yürütülmüştür.

Bu çerçevede, AB Fonları ve Hükümetimiz katkısıyla oluşturulan 50 milyon Euroluk kaynak ile Aktif İşgücü Programları Projesi ve bu projenin bir bileşeni olan İnşaat Projesi ile 20 İŞKUR ofisimiz aktif programlar uygulayacak şekilde yapılandırılmaktadır. Yine, bu projenin diğer bir bileşenini oluşturan, 50.000 kişinin eğitimden geçerek yaklaşık 25.000'inin istihdam edileceği, 245 proje ile de ağırlıklı olarak gençlerin mesleki eğitimine ağırlık verilmektedir.

İnönü Bulvarı No:42 Emek 06510 ANKARA
Tel: (0312) 212 56 43 Fax: (0312) 215 18 00-213 89 44
e.posta: mdinc@calismagov.tr. Elektronik Ağ:www.csgb.gov.tr.
Ayrıntılı bilgi için irtibat: A. ÇERÇİ Araştırmacı

İŞKUR tarafından Ocak 2003-Haziran 2005 döneminde toplam 4 bin 384 kişinin katıldığı 272 işgücü yetiştirme kursu düzenlenmiştir

12-13 Kasım 2003 tarihlerinde gerçekleştirilen İŞKUR II. Genel Kurulu'nda, Ülkemizin istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne ve ulusal istihdam politikalarının oluşturulmasına yönelik önemli kararlar alınmıştır. Genel Kurulda alınan kararlar, sosyal taraflarla işbirliği içinde "Eylem Planı"na dönüştürülerek, kararların hayata geçirilmesi amacıyla, Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), işçi-işveren ve meslek kuruluşları ile diğer politika üreten kurum ve kuruluşlara iletilmiştir.

Ocak 2003-Mayıs 2005 döneminde iş isteği ile İŞKUR'a 1 milyon 423 bin 574 kişi başvuruda bulunmuş, özel ve kamu işyerlerinden 285 bin 920 kişilik açık işgücü talebi alınmış olup, 174 bin 307 kişi işe yerleştirilmiştir. Dönem içinde 100 bin 983 kişi İŞKUR tarafından yurtdışına gönderilmiştir.

Kamuda işe yerleştirmede objektif kriterlerin ve fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla birincisi 01/10/2000 tarihinde, ikincisi ise, 10-11 Temmuz 2004 tarihlerinde Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) ile birlikte Daimi İşçi Sınavı (DİS) kapsamında, kamu kurum ve kuruluşlarından alınan işgücü talepleri doğrultusunda işe yerleştirme çalışmalarına devam edilmektedir.

İŞKUR ve ILO işbirliği ile, ekonomik kriz ve özelleştirmenin yol açtığı işsizlik oranını düşürmek amacıyla, işgücü piyasası ihtiyaç analizi sonuçlarına dayanarak ve tüm sosyal tarafların etkin katılımı ile belirlenen aktif işgücü piyasası politikalarını uygulamak ve diğer illere model oluşturmak amacıyla pilot il seçilen Kocaeli'nde 2003 yılı Eylül ayında "Türkiye'de Yeniden Yapılanmaya Eşlik Edecek Aktif Politikalar Projesi" uygulamaya konulmuştur. 2005 Eylül ayında tamamlanacak proje sonunda, Kocaeli'nde sigortalı işsizlerin aktif işgücü politikalarından yararlanmaları için gerekli alt yapı sağlanmış olacaktır.

Avrupa Eğitim Vakfı ile İŞKUR işbirliği ile yürütülen ve Ulusal Gözlemevi tarafından koordine edilen kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi çalışmaları kapsamında; Konya ve Karaman illerinde, işgücü piyasasının arz ve talep yapısının belirlenmesine yönelik uygulanacak anketler sonucunda bölgesel bir insangücü kaynakları geliştirme stratejisi hazırlamak amacıyla "İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Alanında Kurumsallaşmaya Destek Projesi" uygulamaya konulmuştur.

Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu (SYDTF), KOSGEB, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve İŞKUR işbirliği ile ihracatçı ve potansiyel ihracatçı firmalara ara eleman yetiştirmek amacıyla 2004 yılında Bilişim Çırakları Projesi uygulamaya konulmuştur. Proje ile, ilk etapta ekonomik ve sosyal yoksulluk içinde bulunan 1020 lise ve/veya meslek lisesi mezunu gencin, bilgi teknolojileri konusunda eğitilerek kapasitelerinin yükseltilmesi ve ihracatçı KOBİ'lerde istihdamlarının sağlanması hedeflenmektedir. Proje, ihracat kapasiteleri dikkate alınarak ilk aşamada 14 ilde (İstanbul, İzmir, Bursa, Ankara, Kocaeli, Manisa, Denizli, Sakarya, Gaziantep, Adana, Mersin, Konya, Kayseri ve Trabzon) uygulamaya konulmuştur.

Avrupa Eğitim Vakfı, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ve İŞKUR işbirliği ile 2005 yılı Şubat ayında yeni bir proje başlatılmıştır. Ulusal Gözlemevi tarafından koordine edilen proje ile, yetiştirme yurtlarında barınan ve belli yaştan sonra yurtlardan ayrılmak zorunda kalan kız çocuklarına iş ve meslek danışmanlığı ile sosyal ve psikolojik danışmanlık hizmetleri sunularak istihdam şanslarının arttırılması hedeflenmektedir.

Dünyadaki gelişmeler doğrultusunda yeniden yapılandırılan ve görev alanı genişletilen İŞKUR, klasik iş ve işçi bulma hizmetlerinin yanı sıra, işgücü ve istihdam piyasasını izleyerek aktif ve pasif işgücü programlarını etkin bir şekilde uygulamaya çalışmaktadır.

Eğim-istihdam arasındaki bağlantıyı kurmak ve işgücünün AB içinde serbest dolaşım ve istihdamı için, meslek standartlarının belirlenmesi, kişilerin becerilerinin tanımlanması ve belgelendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla hazırlanan Ulusal Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanun Tasarısının (UMYK) yasalaşması için çalışmalar devam etmektedir.

7/7681

İŞKUR'un, meslek seçme aşamasında bulunan gençlere, meslek edinmek, meslek değiştirmek, mesleğinde ilerlemek isteyen ve/veya mesleki uyum problemleri yaşayan yetişkinlere hizmet vermek üzere 16 ilde faaliyet gösteren 18 İş ve Meslek Danışmanlığı Servisi ile meslekler, mesleki eğitim yerleri ve çalışma hayatıyla ilgili bilgileri içeren bilgi kaynaklarının bulunduğu 38 ilde faaliyet gösteren 41 Meslek Danışma Merkezi bulunmaktadır.Bu merkezlerden Ocak/2003-Haziran/2005 döneminde 112.252 kişi yararlanmıştır.

Ancak, İŞKUR'un Mesleki Eğitim Merkezi bulunmamaktadır. İŞKUR eğitim hizmetlerini, Kamu İhale Kanunu kapsamında hizmet sağlayıcılar vasıtasıyla yürütmektedir.

İşsizlik Sigortası Fonunun da tüm işsizlere yönelik olarak başta eğitim olmak üzere, aktif politikalar uygulanmasına imkan verecek şekilde yapılanmasına yönelik tasarı, Bakanlığımızca hazırlanmış olup, kısa süre içerisinde Başbakanlığa sunulması planlanmaktadır. Özellikle gençlerimizin ilk defa işgücü piyasasına girişini sağlayacak piyasa ihtiyaçlarının gerektirdiği ilave eğitimlere bu noktada önem vermeyi planlamaktayız

Bilgilerinize arz ederim.

Murat BAŞESGİOĞLU
Bakan